

Beleidsplan van het Annahuis 2023-2028

Inleiding:

Het Annahuis verhoudt zich tot de grote veranderingen van de huidige tijd: de gevolgen van de oorlog in Oekraïne, de hoge inflatie, de stijging van energieprijzen, het tekort aan zorgpersoneel, lange wachtlijsten bij hulpverleningsorganisaties, het huidige woningtekort, de stagnatie van statushouders in de asielzoekerscentra en de toenemende stroom vluchtelingen. En wat rechtstreeks te merken is op de inloop is de toename van problemen bij arbeidsmigranten, waar geen huisvesting en zorg voor is. Het zijn zeer zorgelijke ontwikkelingen met de grootste impact op het dagelijks leven van mensen die op of onder het minimum leven en/of in een kwetsbare positie verkeren. Er staat een moeilijke tijd te wachten, waarin het Annahuis een baken wil zijn van (letterlijke) warmte, verbondenheid, ontmoeting en ondersteuning.

Vanaf 2019 is met resultaat een beweging naar de wijk gemaakt en presenteert het Annahuis zich meer en meer ook als wijkcentrum. Terwijl in coronatijd het accent lag op (Oost-Europese) dak- en thuislozen, nemen inmiddels ook weer onze oude bezoekers en wijkbewoners deel aan alle activiteiten. Daarnaast zijn er specifieke activiteiten voor groepen uit de wijk.

Missie en organisatie

Annahuis

Het Annahuis is een laagdrempelige ontmoetingsplek. Iedereen is welkom, ongeacht problematiek, leefomstandigheid of 'indicatie'. Mensen ontmoeten elkaar tijdens activiteiten in huis of daar waar het Annahuis betrokken is bij activiteiten voor en in de wijk. Bezoekers vanuit verschillende achtergronden benaderen we vanuit een positief mensbeeld omdat zij vaak te maken hebben met uitsluiting en vooroordelen waardoor zij in armoede leven, stress en psychische problematiek ervaren. Zij hebben een negatief zelfbeeld en geen of een beperkt sociaal netwerk.

Het is een van de weinige plekken in Breda waar zowel wijkbewoners komen als mensen die elders niet welkom zijn of zich niet welkom voelen (vanwege lastig gedrag, omdat ze teleurgesteld zijn in hulpverlening of omdat ze geen recht hebben op voorzieningen of opvang).

Het streven is een evenwichtige mix van bezoekers te hebben met aandacht en interesse in elkaar en die zich bekommeren om of optrekken aan elkaar.

Identiteit

Het Annahuis is opgericht in 1994 en ontstaan vanuit een samenwerking tussen een zevental

parochies in West-Breda en de protestantse gemeente Breda. De identiteit wortelt in armoedebewegingen als de ATD Vierde Wereldbeweging (All together for Dignity: internationale beweging tegen armoede en uitsluiting), zoals die vanuit de christelijke traditie zijn ontstaan. Daarnaast vindt het team van het Annahuis inspiratie in de presentiebenadering zoals die o.a. beoefend wordt binnen netwerk DAK (Door Aandacht Kracht: versterkt inloophuizen, straat- en buurtpastoraat in Nederland).

Uitgangspunt voor de omgang met de mensen zijn een aantal kernwaarden (zie verderop) , geworteld in de christelijke traditie, zoals aandacht(ig), hoop(vol), wederkerigheid, barmhartigheid en rechtvaardigheid. De presentiebenadering van waaruit we werken, sluit hier goed op aan.

Door jarenlange ervaring is het Annahuis een expertisecentrum als het gaat om de wederkerige omgang met mensen in een kwetsbare positie en het opkomen voor hun belangen waarin de menselijke waardigheid centraal staat. Beelden en oordelen veranderen voortdurend, waarden en normen schuiven en we leren van elkaar.

Doel

Het Annahuis wil dat mensen tot hun recht komen, talenten ontwikkelen en zich kunnen verbinden aan een veelzijdige en duurzame gemeenschap waarin mensen gezien worden en betrokken raken op elkaar. Er moet niets maar er is veel mogelijk. Een wederkerige en respectvolle relatie staat voorop waarin mensen blijven leren en elkaar inspireren. Dit geldt zowel voor beroepskrachten en bezoekers als voor vrijwilligers. Ieder mens telt, waarbij er speciale aandacht is voor mensen in een (zeer) kwetsbare positie.

Kernwaarden van het Annahuis:

Aandachtig

Kenmerkend voor het Annahuis is de aandacht voor de hele mens met alle levensgebieden. Het team sluit aan bij de beleving en realiteit/leefwereld van de ander en streeft naar een open houding zonder oordeel. Het is attent op bijzondere levensgebeurtenissen. Dit maakt dat mensen zich gezien en gewaardeerd weten op bepalende overgangen in hun leven. Extra aandacht is er voor bijzondere situaties zoals bv. ziekte, overlijden, uit beeld verdwijnen, een 60-jarige verjaardag, een terugval, verhuizing. Dit krijgt vorm in bv. een herdenking, een viering, het aansteken van de Annahuiskaars, een appje, belletje, kaartje en/of huisbezoek.

Voor vrijwilligers zijn er jaargesprekken en worden verjaardagen en jubilea gevierd.

Hoopvol

Kenmerk van het Annahuis is een gastvrijheid waarbij humor en samen lachen belangrijk zijn. Mensen voelen zich veilig, (her)vinden hun kracht en willen meedoen. Ontmoetingen met bezoekers zijn wisselend van intensiteit en vaak langdurig. De relatie blijft bestaan, ook als er geen (handelings)perspectief meer is. Zowel vrijwilligers als bezoekers leren voortdurend aan en van elkaar in het streven de ander onvoorwaardelijk te accepteren en te volgen. In sommige situaties betekent het dat we onrecht en uitsluiting waar iemand mee te maken heeft onder ogen zien en samen uithouden, en dat we in de relatie volharden zonder iets te kunnen veranderen of vooruitgang te ervaren. Wat blijft is hoop hoe schrijnend de situatie ook is, hoop geeft zin en perspectief ongeacht het resultaat.

Wederkerig

De inzet op een wederkerige relatie begint met vertrouwen geven en een oprechte interesse tonen in de ander. In een open en integere omgang met elkaar kan iemand zich van betekenis voelen (zingeving), wat het gevoel van eigenwaarde vergroot. Bezoekers vinden (weer) zin in hun leven en energie gaat stromen. Sociale verbanden kunnen worden opgebouwd.

Barmhartig

In het Annahuis heerst een karakteristieke informele sfeer en ongedwongen huiselijkheid. Het team creëert ruimte voor een menswaardige omgang met elkaar met respect voor ieders eigen(wijs)heid en kwaliteiten. Ieder mens telt en is van waarde. Geloof in mensen blijft, op zoek naar het goede in de ander en dit bevestigen en waarderen. Ontmoetingen met bezoekers zijn wisselend van intensiteit en vaak langdurig. De relatie blijft bestaan, ook als er iets is misgelopen, ook als mensen niet in beweging durven of kunnen komen en het bezoek aan het Annahuis het maximaal haalbare is, ook als zij verhuizen buiten Breda. Steeds opnieuw krijgt iemand vertrouwen en kansen om te leren of opnieuw te beginnen. We schrijven niemand af en blijven trouw. Soms kan voorkomen worden dat mensen terugvallen tijdens hun herstel.

Rechtvaardig

Het Annahuis richt zich voortdurend op wie of wat zich aandient binnens- of buitenshuis. Dit kan bv. een maatschappelijke ontwikkeling zijn of een bepaalde (doel)groep die letterlijk op de stoep staat. Hierbij krijgt de mens of groep in de meest kwetsbare positie uiteindelijk altijd voorrang. Een situatie of probleem van één mens kan symbool staan voor de situatie van lotgenoten. Onderlinge herkenning maakt dat mensen gezamenlijk kunnen optrekken en zich weerbaarder opstellen. Daar waar nodig wordt gezocht naar een ingang in de reguliere maatschappij zodat rechten toegankelijk zijn en plichten kunnen worden nagekomen. De mensenrechten als vangnet zijn hierbij uitgangspunt.

Het team van het Annahuis stimuleert bezoekers naar buiten te treden en zichtbaar te worden om negatieve beeldvorming te beïnvloeden. Daar waar dit niet kan, komt het team

op voor hun belangen.

Het Annahuis neemt deel aan het Bredase netwerk 'Armoede en schulden' waarin gemeente en tal van vrijwilligersorganisaties die armoede bestrijden, gezamenlijk het armoedebeleid uitvoeren. Waar nodig signaleert het Annahuis knelpunten.

Soms is het nodig mensen te ondersteunen omdat niemand het doet. Daarom is het Annahuis gespecialiseerd in sociale en juridische ondersteuning voor ongedocumenteerden en arbeidsmigranten.

Organisatie

Het team van het Annahuis bestaat uit een staf van betaalde beroepskrachten (2,4 fte) en zo'n 30 vrijwilligers, waaronder het bestuur, met daarin een vaste kern van zo'n 15 mensen die wekelijks actief zijn. Ook bezoekers kunnen zich ontwikkelen tot vrijwilliger. Het betekent dat binnen de groep vrijwilligers ook mensen werken die uit de doelgroep(en) komen en ervaringskennis hebben en/of een individueel traject richting betaald werk of andere vormen van participatie volgen. Dit heeft grote meerwaarde.

Er is veel tijd en ruimte voor de vrijwilligers, middels wekelijkse voor- en nagesprekken, overleg en maandelijkse training. Waar het elders niet lukt, komt een vrijwilliger in het Annahuis tot zijn/haar recht. De staf geeft hen vertrouwen en aandacht voor de persoonlijke zelfontwikkeling, waardoor vrijwilligers veel leren. Door voldoende informeel overleg is onderlinge betrokkenheid kenmerkend voor het team.

Het team organiseert de volgende activiteiten:

Meerdaags of wekelijks in huis: inloop, atelier, koken, warme maaltijden, Tai Chi, eetclub voor de wijk, begeleiding, huisbezoek, kleding wassen, weggeefkast, opslag bagage, verstrekken van kleding en andere noodzakelijke artikelen. In het wijkcentrum: naaiatelier.

Maandelijks: teamoverleg, bestuursvergadering, Annaberaad, Luisterkracht.

Incidenteel: anti-armoededag, burendag, verwendag, bezinningsmomenten in advent/Kerst, Oudjaar, Allerzielen, 40-dagentijd/Pasen, uitstapje.

Een beroepskracht is gedetacheerd voor zes uur per week voor de coördinatie van twee inlopen (opgericht vanuit de kerken) elders in de stad.

Toekomstvisie

Continuïteit:

Hoofddaccent blijft de wederkerige ontmoeting met en de aandacht voor bezoekers en wijkbewoners in en buiten het Annahuis. Het team blijft scherp op signalen en ontwikkelingen bij mensen, in de wijk en in de maatschappij, met daarbij de afweging of het aanbod van activiteiten voldoende aansluit.

Het accent de komende jaren ligt op de vraag hoe het gevoel van wederkerigheid vergroot kan worden door bezoekers en vrijwilligers meer verantwoordelijkheden, kansen en gelegenheden te bieden waarin zij iets kunnen brengen of geven, in de breedste zin van het woord. Hierbij is speciaal aandacht voor activiteiten die een stimulans geven aan het mengen

van de verschillende groepen; o.a. mannen en vrouwen, mensen met multiproblematiek of complexe problemen en eenvoudige problemen.

Ondersteuning:

Daar waar het nodig is of wanneer mensen een beroep op ons doen met een vraag om hulp of structurele ondersteuning, leiden we toe naar de juiste hulpverlening, zoals o.a. straatteam, bemoeizorg en Zorg voor Elkaar Breda. Wanneer dit niet lukt omdat de bezoeker er nog niet aan toe is of omdat er wachtlijsten zijn, blijven we mensen trouw en houden we ze in beeld, al of niet in afstemming met hulpverleners.

Vrijwilligers op de inloop die dit graag willen, volgen training om (sluimerende) hulpvragen beter in kaart te krijgen en zo nodig korte en praktische hulpvragen zelfstandig op te pakken. Het Annahuis zal meedoen met acties die uitgezet worden vanuit het netwerk 'Armoede en Schulden' wanneer dit nodig blijkt met de huidige toename van mensen die leven op of onder de armoedegrens.

Team bestaansrecht:

Binnen het Annahuis is specifieke expertise en ondersteuning voor mensen met problemen met verblijfsrecht of toegang tot rechten. Het team 'bestaansrecht' zet zich in voor deze mensen die uitgesloten worden van soms zelfs basale mensenrechten. Het geeft sociale en juridische ondersteuning aan derdelanders die om verschillende redenen geen verblijfsrecht hebben en aan EU-burgers.

Vanwege de toenemende vraag, ook vanuit het Mondiaal Centrum Breda en Vluchtelingenwerk, wordt het juridisch team uitgebreid. Naast directe hulp en ondersteuning, die vrijwel altijd intensief en langdurig is, wordt ook de jarenlang opgebouwde expertise gedeeld met partners en professionals middels kennisdeling en training.

Annaberaad:

Om meer onderlinge betrokkenheid en verbinding te stimuleren tussen de verschillende bezoekersgroepen is eind 2022 een start gemaakt met het inrichten van een Annaberaad. Met een vertegenwoordiging vanuit de verschillende groepen (vrijwilligers, bestuur en staf) raakt men betrokken op elkaar en het geheel van het Annahuis in de wijk. Doel is een broedplaats te scheppen waarin (wijk)bezoekers talenten en kennis kunnen inzetten bij huidige of nieuwe activiteiten. Hierdoor voelen mensen zich gezien en gewaardeerd, ontstaat een gezamenlijke verantwoordelijkheid en wordt het Annahuis meer een (wijk)huis voor en door mensen.

In de toekomst zou de samenstelling zo mogelijk en wenselijk uitgebreid kunnen worden met sleutelfiguren uit de wijk en vertegenwoordigers van andere organisaties en zou het Annaberaad kunnen uitgroeien tot een wijkraad.

Luisterkracht

Juli 2022 is Luisterkracht Breda gestart, een groep die maandelijks samenkomt in het Annahuis. In deze groep worden ervaringsverhalen op allerlei vlakken gedeeld. In 2023 worden invloedrijke personen uit bv. het bedrijfsleven of de politiek uitgenodigd om onderdeel van de groep te worden. Door elkaar te leren kennen en naar elkaar te luisteren hopen we de kloof tussen mensen uit de samenleving en mensen met macht te verkleinen. Samen kiezen we thema's uit waar we mee aan de slag gaan, om te proberen met alle verzamelde kennis, ervaring en invloed aan tafel beleid te beïnvloeden.

Vanuit het Annahuis is er expertise op het gebied van zelfregisserende groepen vanuit betrokkenheid bij project Power2us. Daarnaast zijn een beroepskracht en vrijwilliger deel van een kerngroep van netwerk DAK, dat het Annahuis en andere locaties in Nederland steunt bij het opzetten van Luisterkrachtgroepen.

Randvoorwaarden:

- Blijvende aandacht voor en onderhoud en gebruik van facebook, nextdoor en de Annahuiswebsite;
- Hulp bij fondsenwerving. Om de staf te ontlasten en vanwege afname van structurele financiers is in 2022 Fondsenwerver 2Select ingeschakeld.